

Industria aeronautică - domeniu de vârf al economiei regionale

Una din industriile de vârf, cu o tradiție importantă în centrul României este industria aeronautică. Înființată în anul 1925, fabrica de avioane de la Brașov a construit în aproape 90 ani un număr impresionant de avioane și elicoptere militare și civile. În primii 20 ani de funcționare, la Brașov s-au fabricat sub licență cca 1000 avioane de diferite tipuri, inclusiv faimoasele avioane germane de luptă Messerschmitt. Începând cu anul 1970, activitatea întreprinderii s-a orientat spre producția de elicoptere militare și civile (IAR 316 Alouette III, IAR 330L Puma), domeniu în care s-a dezvoltat o strânsă cooperare tehnică cu firme franceze și spre producția de avioane ușoare și de agrement. În prezent, principale produse ale companiei cu capital majoritar de stat **IAR Brașov** sunt elicopterele militare și civile. În vara anului 2014, între reprezentanții statului român și concernul european Airbus Helicopters a fost încheiat un memorandum de înțelegere în baza căruia IAR Brașov va lua parte la producția de elicoptere Super Puma MK1 produse de Airbus Helicopters. În cadrul acestui proiect firma românească trebuie să realizeze investiții de cca 11 milioane euro în următorii 3 ani. În perioada 2014 – 2015 se are în vedere începerea dezvoltării pregătirii de fabricație a modelului C1e, școlarizarea personalului și construirea clădirilor, astfel încât în 2017 să iasă de pe linia de fabricație primul elicopter civil de tip C1e, urmată în 2018 de ieșirea de pe linia de fabricație a primului elicopter de tip militar, plus forma alungită a acestuia.

A doua companie aeronautică din Brașov, **Eurocopter România**, a fost creată în 2002 ca filială a Eurocopter SAS – divizia constructoare de elicoptere a concernului european EADS, în care IAR Brașov are o participare minoritară (49%). Firma asigură mentenanța și reparațiile necesare elicopterelor produse de concernul european, acoperind câteva piețe din sud-estul Europei. În ultimii 10 ani activitatea filialei din România a Eurocopter SAS s-a extins, atât în ce privește cifra de afaceri cât și numărul de angajați.

Grație unei importante investiții în sectorul aeronautic (cca 90 milioane euro) a companiei **Premium AEROTEC** – divizia germană a grupului european EADS – pe platforma de la Ghimbav s-a construit în 2010 o nouă fabrică ce produce și se assemblează componente pentru aeronavele Airbus (A 320, A330/340, A380). În cea mai nouă unitate de pe platforma industrială Ghimbav lucrează peste 500 angajați care utilizează tehnologii de vârf la nivel mondial.

Tot în Brașov funcționează începând din 2010 o filială a companiei spaniole **Aernnova** cu cca 30 angajați ce desfășoară activități de proiectare și inginerie în domeniul componentelor de avioane și aerostururilor.

Forța de muncă ce activează în cadrul celor patru firme brașovene din domeniul aeronautic este formată din cca 1100 angajați cu o înaltă calificare. Amintim faptul că în România

pregătirea specialiștilor în domeniul se realizează în cadrul Facultății de Inginerie Aerospațială a Universității Politehnice București. Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Aerospațială „Elie Carafoli” - INCAS București este în prezent principala instituție românească de cercetare în domeniul aeronautic, fiind continuatorul unei tradiții de peste 60 ani. Având în vedere necesarul foarte mare de resurse financiare și tehnologiile de vârf utilizate, considerăm că dezvoltarea acestui sector al economiei se va putea face doar printr-o cooperare extinsă cu marile firme europene (în primul rând pe baza unor investiții strategice ale acestora), iar pe de altă parte este necesară o creștere a gradului de specializare, resursele disponibile trebuind direcționate spre subdomeniile industriei aeronautice în care există un cert avantaj competitiv.